

PARAZITINIŲ PIRMUONIŲ *EIMERIA* IR *CRYPTOSPORIDIUM* PAPLITIMAS LATVIJOS GALVIJŲ BANDOSE

Brian Lassen

Estijos gyvybės mokslų universitetas, Kreutzwaldi 62, 51014 Tartu, Estija

tel. +372 528 8411; el. paštas: brian.lassen@gmail.com

Santrauka. Nustatyta, kad *Eimeria* ir *Cryptosporidium* yra paplitę virškinamojo trakto parazitai, turintys įtakos galvijų sveikatingumui ir produktyvumui. Atliktas tyrimas, norint nustatyti šių parazitų paplitimą Latvijos galvijų bandose. Iš 16 galvijų fermų paimti 8–20 savaičių 125 galvijų fekalijų mėginiai. Be to, septyni ūkininkai užpildė klausimyną, kur atsakė į bendrus klausimus apie parazitus, taip pat apie antihelminčių panaudojimą, galvijų ganymą, laikymą, veršelių diarėją. Tyrimai atlikti McMaster metodu (eimerijų oocistų) ir kontrastiniu dažymo metodu (kriptosporidijų oocistų). *Eimeria* rūšys buvo identifikuotos morfologiškai. Mūsų tyrimai parodė, kad visos galvijų bandos buvo teigiamos *Eimeria* spp. ir *Cryptosporidium* spp. atžvilgiu. Rasta 69 proc. teigiamų mėginių (95 proc. CI 58–80). *Eimeria* rasta 46 proc. (95 proc. CI 30–62) mėginių esant vidutiniškai 7935 oocistoms (SN 18022) grame fekalijų. Aštuonios eimerijų rūšys buvo identifikuotos, o *E. zuernii* ir *E. bovis* buvo vyraujančios. *Cryptosporidium* dažniausiai žemu invazijos lygiu buvo rastos 41 proc. tirtų mėginių (95 proc. CI 34–48). Ūkininkų apklausa parodė, kad parazitų invazija nelaikoma rimta problema, o žinios apie parazitus ir su jais susiję klausimai buvo minimalūs. Iširta, kad parazitiniai pirmuonys yra ženkliai paplitę Latvijos galvijų bandose, tačiau ūkininkai nėra informuoti nei apie šiuos parazitus, nei apie jų keliamas problemas bei patologijas. Taigi reikalingi tolimesni tyrimai, o ypač ūkininkų švietimas šiais klausimais.

Raktažodžiai: *Eimeria*, *Cryptosporidium*, galvijai, veršeliai, viduriavimas, Latvija.